

ЯРОЩУК Дмитро

курсант,

Київський інститут Національної гвардії України

Науковий керівник:

СОГОРІН Андрій

кандидат соціологічних наук,

Київський інститут Національної гвардії України

ПРОГРАМА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ ВВІЗ НГУ З ДИСЦИПЛІНИ «ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА»

Силами наукового гуртка кафедри вогневої підготовки було проведено педагогічний експеримент з апробації дисципліни «Вогнева підготовка», на підставі чого було підготовлено наукову доповідь. У доповіді висвітлено результати комплексного дослідження, присвяченого розробленню, теоретичному обґрунтуванню та апробації експериментальної програми організації самостійної роботи курсантів вищих військових навчальних закладів Національної гвардії України з дисципліни «Вогнева підготовка». Необхідність модернізації підходів до підготовки майбутніх офіцерів зумовлена трансформацією оперативного середовища, зростанням інтенсивності бойових дій та підвищенням вимог до рівня індивідуальної й колективної вогневої майстерності особового складу.

У вступній частині обґрунтовано актуальність дослідження в контексті сучасних збройних конфліктів, що характеризуються високою динамікою, інтенсивним використанням стрілецької зброї, необхідністю оперативної адаптації та прийняття рішень в умовах невизначеності. Підготовка майбутніх офіцерів Національної гвардії України має забезпечувати формування комплексної готовності до застосування озброєння – поєднання когнітивних, операційно-діяльнісних, психологічних і морально-етичних компонентів, які визначають результативність службово-бойових дій.

У процесі теоретичного аналізу визначено ключові характеристики готовності офіцерів до застосування стрілецької зброї, що охоплюють знання матеріальної частини, засад балістики, тактичних алгоритмів ведення бою, правила безпечного поводження зі зброєю, здатність до оцінювання ризиків і збереження функціональної стійкості в екстремальних умовах. Узагальнено критерії та рівні сформованості готовності, які є методологічною базою для побудови програм навчання та системи оцінювання підготовленості.

Особливу увагу приділено розробленню експериментальної програми самостійної роботи. Програма структурована за модульним принципом і спрямована на забезпечення системного та автономного опанування теоретичних знань і практичних навичок з вогневої підготовки. До її складу включено: теоретичні блоки; мультимедійні матеріали; практичні завдання; роботу з макетами та навчальними зразками озброєння; виконання вправ у мультимедійному тирі; індивідуальні тренажерні сценарії; контрольні та рефлексійні інструменти.

Апробація програми здійснена в межах педагогічного експерименту, що охоплював формування експериментальної й контрольної груп, проведення пре- та пост-тестування, виконання практичних вправ, симуляційних завдань та оцінювання психологічної готовності курсантів. Результати експерименту підтвердили високу ефективність програми: частка курсантів із високим рівнем готовності в експериментальній групі зросла на 56 %, а кількість курсантів із низьким рівнем підготовленості зменшилася на 80 %. У контрольній групі динаміка була мінімальною.

Підсумовуючи, запропонована програма організації самостійної роботи курсантів є ефективним інструментом удосконалення системи вогневої підготовки у ВВНЗ НГУ. Вона сприяє розвитку самостійності, формуванню професійної відповідальності, підвищенню рівня володіння стрілецькою зброєю, вдосконаленню навичок аналізу тактичних ситуацій, зміцненню психологічної стійкості та адаптивності до екстремальних умов бойової діяльності.

Отримані результати можуть бути використані в подальшому для вдосконалення навчально-методичного забезпечення, розроблення

стандартизованих програм підготовки, масштабування системи самостійної роботи на інші дисципліни вогневої підготовки та інтеграції інноваційних технологій (включно з тренажерними комплексами, штучним інтелектом і системами оцінювання). Програма має значний потенціал для підвищення рівня бойової готовності особового складу та зміцнення обороноздатності держави.

Список використаних джерел:

1. Согорін А.А., Бірюков О.І. Сучасні технології НАТО у вогневій підготовці. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 7(12) 2025. С. 260-270. DOI: 10.52058/3041-1793-2025-7(12)-260-269
2. Согорін А.А., Атаманенко І.О. Стандарти НАТО в формуванні вогневої компетентності курсантів вищих військових навчальних закладів в Україні. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 8(13) 2025. С. 328-336. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-8\(13\)-328-336](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-8(13)-328-336)
3. Согорін А.А., Бірук А.І., Ніконенко І.М., Перспективи використання штучного інтелекту у вогневій підготовці курсантів. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 9(14) 2025. С. 425-439. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9\(14\)-425-439](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9(14)-425-439)
4. Согорін А.А., Пурнак В.П., Бовсунівський І.М. Огляд практик застосування стандарту «A leader's guide to after action review» підготовці військовослужбовців армій країн НАТО. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 9(134) 2025. С. 440-453. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9\(14\)-440-453](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9(14)-440-453)